

לפינן, דהוא מיבעי ליה לכדתניא. אלא מסמיכות הכתוב "חלקם" אל "לא תאפה" קאמרינן, שיש ללמוד מסמיכות זאת שגם על השיריים, שהם חלקם של הכהנים, לוקים משום חימוץ.

ופרכינן: ואימא כוליה סמיכות של "חלקם" ל"לא תאפה" להכי הוא דאתא, ללמד שאפילו על חימוץ השיריים חייבים, ומנין לך לומר שגם בשיריים יהיה חייב שלשה חיובי מלקות נפרדות על לישתם וערכתם ואפייתם בחימוץ?

ומשנינן: אם כן, לכתוב רחמנא "חלקם" — לא תאפה חמין, ומכאן היינו לומדים שחייב על שירי המנחה משום חימוץ, מאי "לא תאפה חמין" — חלקם?

שמעת מיניה תרתי, שלוקה על חימוץ השיריים, ולוקה על כל עשייה ועשייה לחוד.

והוינן בה: ואימא: אפייה, דפרט בה רחמנא, ליחייב עליה חדא חיוב מלקות, ואילו אינך, לישא ועריכה, שלא נכתבו בפרט, ליחייב חדא בלבד אכולהו?

ומשנינן: גם על לישא ועריכה צריך להתחייב על כל חדא וחדא, משום דהוה מעשה האפיה דבר שהיה בכלל עשיות המנחה, ויצא מן הכלל להכתב בפני עצמו, ללמד.

הילכך, לא ללמד על עצמו בלבד יצא, אלא ללמד על הכלל כולו יצא, שחייב על כל עשייה ועשייה בפני עצמה.

והוינן בה: ואימא: "לא תעשה" כלל, "לא תאפה" פרט, ואם כן, הווי כלל ופרט, ולפי כללי המידות שהתורה נדרשת בהן, הרי אין

תאפה חמין חלקם, אפילו שארית המנחה, שהיא חלקם של הכהנים, גם היא לא תאפה חמין?

ותמהינן: וכי האי קרא להכי הוא דאתא?

והרי האי קרא מיבעי ליה לכדתניא: "לא תאפה חמין" האמור בפרשת צו, מה תלמוד לומר?

והלא כבר נאמר בפרשת ויקרא "כל המנחה אשר תקריבו לה' לא תעשה חמין"?

אלא בא הכתוב ללמדנו: יכול לא יהא חייב אלא מלקות אחת על כולם, דהיינו על כל מעשי המנחה שעשה בחימוץ, תלמוד לומר "לא תאפה חמין".

שהרי אפייה בכלל שאר מעשי המנחה היתה, ופשיטא שהיה חייב גם על אפיית המנחה בחימוץ, ואם כן, למה יצאת אפייה מכלל העשיות להכתב במיוחד?

להקיש אליה את שאר העשיות שבמנחה, וללמדנו: מה אפייה, שהיא עשייה מיוחדת, שהיא מעשה יחידי, והיינו מעשה חשוב בפני עצמו, וחייבין עליה חיוב מלקות על עשייתה בחימוץ בפני עצמה. אף אני אביא לישתה ועריכתה של עיסת המנחה, וכל מעשה יחידי שבה, לאיתווי "קישוף", שמחליק במים את פניה של העיסה, לאחר שערך את צורתה, שהוא מעשה יחידי בפני עצמו, אף על פי שאינו "מעשה" כל כך, וחייבין עליה חיוב מלקות בפני עצמה.

ואם כן, דלהכי הוא דאתא, מנא לך שאפילו על חימוץ השיריים חייבים?

ומתריצין: אנו, לא מ"לא תאפה" כשלעצמו

בכלל אלא מה שבפרט, אפייה — אין, מידי אחריות — לא!

ומשנינן: אמר רבי אפטוריקין: משום דהוי כלל ופרט המרוחקין זה מזה, ש"לא תעשה חמץ" נכתב בפרשת ויקרא ו"לא תאפה חמץ" נכתב בפרשת צו, וכל כלל ופרט המרוחקין זה מזה — אין דנין אותן בכלל ופרט.

מתיב רב אדא בר אהבה, ואמרי לה, מתיב כדי, שם חכם: וכי כלל ופרט המרוחקין זה מזה אין דנין אותן בכלל ופרט?

והתניא: נאמר בשעיר חטאת הנשיא "ושחט אותו במקום אשר ישחט את העולה". היכן עולה נשחטת? בצפון, דכתיב בה צפון בהדיא. אף זה שעיר הנשיא נשחט בצפון.

וכי אנו מכאן למידיים לשחיטת שעיר החטאת של נשיא? והלא כבר נאמר "במקום אשר תשחט העולה תשחט החטאת". ומכאן למדנו ששחיטת החטאת היא בצפון כשם ששחיטת העולה בצפון, ובלימוד זה נכלל גם שחיטת שעיר הנשיא, שגם הוא קרבן חטאת?!

הא למה זה יצא שעיר הנשיא — לקובעו, ששנה עליו הכתוב לעכב, שאם לא שחט אותו בצפון — פסלו.

אתה אומר: לכך, שתהיה שחיטתו בצפון לעיכובא, יצאת הא דכתיב צפון בחטאת הנשיא, או אינו ללמד עיכובא יצאת, אלא כדי לומר, שזה, שעיר הנשיא, טעון צפון לשחיטתו, ואין קרבן חטאת אחר טעון צפון לשחיטתו. והפסוק האומר "במקום אשר תשחט העולה תשחט החטאת" כוונתו היא

לחטאת הנשיא בלבד?!

תלמוד לומר פסוק שלישי — "ושחט את החטאת במקום העולה". ופסוק שלישי זה, בנה אב לכל הטאות, ללמד עליהן שכולן טעונות שחיטת צפון.

והשתא מסיק רב אדא בר אהבה לתיובתיה, והכי קא דייק:

טעמא דכתב רחמנא את הפסוק השלישי "ושחט את החטאת במקום העולה", הא לאו הכי, הוה אמינא, שזה, שעיר הנשיא, הוא בלבד טעון צפון, ואין קרבן חטאת אחר טעון צפון.

ומאי טעמא הוה אמינא הכי, והרי הפסוק שבפרשת צו "במקום אשר תשחט העולה תשחט החטאת" הוא פסוק האמור, לכאורה, בכל חטאת? לאו, משום דהוה פסוק זה שבפרשת צו כלל, והפסוק האמור בפרשת ויקרא, בשעיר הנשיא, "ושחט אותו במקום אשר ישחט את העולה", פרט, ואף על גב דהוה כלל ופרט המרוחקין זה מזה, בכל זאת דנין אותן בכלל ופרט, והוה אמינא שאין בכלל אלא מה שבפרט, ורק שעיר נשיא טעון צפון, והילכך בעינן לפסוק השלישי ללמדנו שכל החטאות טעונות צפון.

ומוכח, שכלל ופרט המרוחקין דנין אותם בכלל ופרט, ותיקשי על מה דתוצינן לעיל, שאין כלל ופרט המרוחקין נידונין בכלל ופרט?!

מתקיף לה רב אשי: וכי האי — כלל ופרט הוא? והרי פרט וכלל הוא? שהרי ו"שחט אותו" האמור בשעיר הנשיא [שהוא "פרט"] כתיב תחילה, בפרשת ויקרא, והפסוק

והכי דרשינן: **אותו**, שער החטאת של נשיא שבא לכפר על חטאו של הנשיא, שוחטים בצפון בדווקא, ואין שער נחשון, (3) שהובא לחנוכת המזבח ולא הובא לכפר על חטא, טעון שחיטה בצפון.

והא דבעינן למעטו משחיטת צפון, על אף שהוא קדשי שעה ואינו בא לכפרה, כי **סלקא דעתך אמינא** שהרי הוא כחטאת רגילה, הואיל ואיתרבי שער נחשון לענין סמיכה כדין חטאת רגילה, אימא ליתרבי נמי לענין צפון, קא משמע לן מיעוטא ד"אותו" ששער נחשון אינו טעון צפון. (4)

ומבארין: **וסמיכה גופה** בחטאת נחשון, מנלן?

דתניא: כתיב בשער הנשיא, הבא על חטא, "וסמך ידו על ראש השעיר", והאי ה"שעיר" יתירה הוא, דהא מצי למיכתב "וסמך ידו על ראשו", ובא לרבות שער נחשון לסמיכה, אף על פי שלא בא לכפר, דברי רבי יהודה.

רבי שמעון אומר: לרבות שעירי עבודת א-11 כוכבים של ציבור, שטעו על פי הוראת בית דין, לסמיכה.

מתקיף לה רבינא: תינח לרבי יהודה, דמרבי לשער נחשון לסמיכה, איצטריך מיעוטא ד"אותו" למיעוטי מצפון. אבל לרבי שמעון דלא מיחייב שער בסמיכה, ולא איצטריך למעוטי שער נחשון מסמיכה, מאי איכא למימר? מה בא "אותו" למעט?

"במקום אשר תשחט העולה תשחט החטאת" [שהוא הפסוק המלמד על כלל החטאות] כתיב לאחר מכן, בפרשת צו. ואם כן, שפרט וכלל הוא — נעשה כלל מוסיף על הפרט. שהרי לפי הכללים שהתורה נדרשת בהם, הלימוד של פרט וכלל בא לומר כי איתרבי להו כל מילי!

אלא מוכח, שפרט וכלל או כלל ופרט המרוחקין זה מזה לא דרשינן להו, וכדתרצינן לעיל.

והא דדייק רב אדא בר אהבה מההוה אמינא של התנא בברייתא לומר שרק חטאת הנשיא תהיה טעונה צפון, לא תיקש:

אלא, תנא מיעוטא ד"ושחט אותו" דכתיב בשער הנשיא קא קשיא ליה, והכי קאמר:

או אינו בא ללמד מיעוטא ד"אותו" אלא שזה, שער הנשיא, טעון צפון, ואין שער חטאת אחר טעון צפון, משום דכתב וחמנא "אותו"? תלמוד לומר פסוק שלישי "ושחט את החטאת במקום העולה"!

והוינן בה: **והשתא, דנפקא ליה מהפסוק השלישי, מ"ושחט את החטאת** במקום העולה" דכל החטאות טעונות צפון, אם כן "אותו" דכתיב בשער הנשיא, דהוא מיעוטא, למעוטי מאי?

ומשנינן: למעוטי [נחשון, שח"ט, עו"פ, בפס"ח סימן]!

3. ונקט "נחשון" משום שהוא היה הנשיא

4. עיין תוס' ד"ה הואיל.

הראשון שהביא את קרבנותיו לחנוכת המזבח,